

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

A katolikus népszövetség újabb diadala.

Ismét a katolikus népszövetség diadalaról adunk hírt. Bizunk, hogy ezek a győzelmek mindenfelé lelkesíteni fognak, s a munka csak hatékonyabbá válik.

A katolikus népszövetség legújabbán a bácsujfalusi községi képviselőválasztásoknál aratott diadalt, melyről a következő tudósítást kaptuk:

Két párt állott szemben egymással: az evangélikusok tót pánszláv jelöltjei és a katolikus népszövetség jelöltjei. Oriási harc után — midőn majd az összes 600 szavazó leszavazott, — *ötvenöt szótöbbséggel a katolikus népszövetség összes jelöltjei győztek*, még pedig: Gasparovszky Mihály, Kolek József, ifj. Kanyo János, Morgenstern Dezső (katolikus) Krajcsik János, Vrabcsenyák István, Truszina István, Horváth István, Szabó János és Kutyenits Pál.

A képviselő testület összes választott képviselői — számszerint huszan — jelenleg a katolikus népszövetség tagjai.

Egy jegyzőválasztás Bácskában! . . .

Koalícióban él egymással három párt: függetlenségi — alkotmány — és néppárt.

A jelszó: egymásért — minden téren támogatva egymást önzetlenül — eltávolítva a romokat és küzdve a korrupció ellen kérlelhetetlenül! . . . Ez az ideál!

Es most lássuk a valóságot! . . .

Borocz Adamovich képviselő legerősebb vára, szintiszta néppárti község. Pető-Potucsek palánkai járásbíróval — ki 24 óra alatt lett ortodox liberálisból a legszélsőbb Kossuthista — nem tartott sohasem — a rokonság kapcsán — 10—15 szavazó polgárnál több!

Szálka is volt e megközelíthetetlen község mindig az „urak” szemében! . . .

Csak alkalomra vártak . . .

A jegyző elöregedett, megérett teljesen, . . . nyugalomba vonult tehát.

Elérkezett most már a cselekvés ideje! . . .

A koalíciót ideálisan értelmezők — természetesen — azt hitték, hogy a község közóhaja, — melyet a kath. és szerb-plebánosok képviseltek, — lehet egyedül irányadó . . . Hiszen a koalíció nem tűr korrupciót és evvel csak számolni fog talán a Bácskában uralmon lévő függetlenségi párt is! . . .

Kinevették, — midőn előtött kétkedni mertem! . . .

Közben a főispán ismételt is kijelentette, hogy minden pályázót kandidálni fognak, had' nyilvánuljon a közóhaj szabadon . . . Ennél már csak nobilisabb, pártatlanabb eljárást igazán képzelni nem lehet! . . .

Sokan is pályáztak . . . a község feltűnően tiszta, rendes, a nép jómodu az állás jövedelmező, — minden oldalról megindult tehát a puhatóldozás; — a remény és siker kilátásával azonban csak hárman vehették fel a harcot: a szépliget, a bácsi és palánkai aljegyzők, — mind közel 40 évhez álló, komoly gondolkodású, sokat tapasztalt és érdemes férfiak . . .

Igen ám, csak hogy Tisza Kálmán nem hiába biztosított az 1886. évi XXII. t. c. alapján kijelöltetési jogot a járási főszolgabírónak.

Hogy ezt a valósággal szuverén hatalmat, mely — bátran mondhatjuk — tág lelkiismeretű ember kezében minden alkotmányos választást illuzoriussá tesz, — voltaképpen önvédelmi fegyvernök szánták a nemzetiségi munkással szemben és nem muszka kancuskának, mellyel mindenjogos, törvényes és hazafias közóhajt végigkorbácsolhatnak, — ez most ne képezze elmékedésünk tárgyát.

A cél kettős volt; sujtani és jutalmazni! . . .

Sujtani Borocz községét egy olyan jegyzővel, kinek kötött marsruta szerint kell majd letörni e büszke, nyakas népet, a néppárti várat — és jutalmazni a Kossuth-párt egyik legagilisabb exponensét, ki végtelen féktelenséggel agitált az utolsó választás alkalmával a néppárt ellen.

Ez: a volt bácsujlaki jegyző: Duptza Kálmán.

Biografiáját részben ismerem. Boldog emlékü Pfaltz Jakab plebános segítségével választották meg — tán három évvel ezelőtt — Bácsujlakon jegyzőnek. Nemsokára Adamovich Iván bácsujlaki nagybirtokosnál keresztül-vitte a boldogult plebános azt is, hogy birtokából két negyed telket hasított ki „ad personam” haszonélvezetül a jegyző számára. Hálásnak is mutatkozott ezért mindig . . . Midőn pl. az utolsó választás alkalmával a plebános azt a meggondolatlanúságot követte el, hogy embereit a néppártra szavaztatta le, megjelent rögtön a plébánián és felszólította a plebánost, hogy apó-

sának záros idő alatt fizesse vissza adósságát, különben pörrel támadja meg. A bácsujlaki Adamovich és egy parasztgazda vállaltak obligót a boldogult plebánosért a palánkai takarékbán, különben dob perdült volna meg a bácsujlaki plébánián. A szomorú véget ért plebános örütségeről és megrendítő haláláról pedig most ne beszéljünk, mert ha a szavak elrepülnek is, de az akták megmaradnak! . . . Ezt az embert találták legrátermettebbnek — a hatalom birlalói — Boróczra!

A Kossuth párt oszlopos tagja: Payerle Nándor tb. főszolgabíró önmagát multa fölül . . . Ismételt megjelent Boróczon, a község házára hívatta a községi képviselőket és — kisebb-nagyobb eredménnyel — ott dolgozta meg egyenkint őket. Ugy látszik az eredménytől mégis félték . . . „strohmannokról” kellett tehát gondoskodni . . . Ekkor nyujtották be pályázati kérvényeiket a parragi és wekerlefalvi jegyzők . . . Boróczon azonban be nem mutatkoztak, meg nem fordultak egyszer sem, tehát komoly pályázó számba nem is jöttek.

Elérkezett végre a választás! . . .

A főispáni ígéret után csodálatos talán, hogy az összes pályázókat mellőzték és csak Duptzát kandidálták a parragi és wekerlefalvi jegyzők társaságában? . . .

Igy lett Duptza Kálmán — ki egy betűt se ért szerbül — boróczyi jegyző! . . .

Ime Bácsbodrogvármegyében így fest a koalíció!

Tanulságul egyet:

Meggyanusítva sarat dobni azokra, kik mindezt nem birják megemészteni — könnyű vállalkozás; — de mielőtt az erkölcsbírónak tógáját öltönnék magunkra, meggyőződnünk arról, mit vakmerő szólamként röpitünk ki ajkunkon: ez tán nem oly könnyű de, mindenestre tiszteletreméltóbb vállalkozás!

Méri.

— **Katolikusok!** Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzeke, az ne tartson számot arra, hogy katolikusnak nevezzék!

Szabadkai tanítók kérelme.

A szabadkai tanítók azon kérelemmel fordultak a közigazgatási bizottsághoz, hogy a 6723-1872. és 9-1873. számú közgyűlési határozattal nekik biztosított, fokozatosan emelkedő fizetésüket, szerzett jogaik alapján nekik kiadja.

Kérvényüket azzal támogatják, hogy az 1873. évi közgyűlés által a fizetési-egyesítés szavaztatott meg, ami a korpótlékkal össze nem tevésthető.

„Ugyanis fokozatosan emelkedő törzsfizetésükben, irják kérvényükben, a 100 K-ban megállapított 5 évi fizetésjavítás korlátlanul válk esedékessé és oly személypótlék jellegével bír, melyet csak addig élvez tanító, amíg Szabaekán működik; míg ha pályázat vagy kinevezés útján más iskolafenntartóhoz kerül, az a fizetésjavítás egyetlen részletét sem köteles neki megadni, míg a korpótlék minden esedékessé vált részletét a pályázati hirdetésben kitett fizetésen fölül is megadni tartozik.

Szabadka szab. kir. város az 1893. XXVI. törvény által megadni követelt korpótlékokat nekünk adtameg detörvény rendelkezése szerint kérte az államkincstárt, hogy állami segélyben számunkra folyosítsa azt. A magas kormány 52675-1899. számú rendelettel 65 tanító számára szóló utalványozással be is küldé a segélyt azon kikötéssel, hogy a tanítóknak az államsegély fölvetését igazoló nyugtáival igazolja, hogy pénzt nekünk kiadta.

Az akkori iskolaszék azonban áttette a pénzt a házipénztárba, hol azt az átmeneti bevétel helyett állandó jövedelem gyanánt könyvelték el; minket tanítókat pedig, kiknek a pénz küldetett, erről még csak nem is értesített. Az évi elszámolást is úgy eszközölte a t. iskolaszék, hogy egy nyugtát íratott alá az összes tanítókkal arról, hogy az előző 1898. évben a havi nyugtákon egyenlő részletekben 50 frt. korpótlékok felvettünk, miután a fizetésjavítást így is szokták mondani. E nyugta nem az állami segélyben nekünk beküldött pénzről szól, miután azt nekünk soha ki nem adták.

Több iskolafenntartó szintén a magáénak vélte az államsegélyt, de az illetékes főlebbviteli forum a tanítóknak adott igazat, így döntött teljesen analog esetben a zentai tanítók javára a közigazgatási bíróság, míg az adai tanítók hasonló követelését a bács megyei közigazgatási bizottság intézte el rájuk nézve kedvezően. — A tanítótestület beadványában hangoztatott eszmék és érvek legnagyobb szószólója az ügy tulajdonképeni kezdeményezőjén kívül Kladek Mihály igazgató tanító, kinek buzgolkodása sok új áldozatot szolgáltatott a bizottságnak.

Gyermekek a korcsmában.

(K. E.) A törvényben is találunk rá megfelelő szakaszt, miniszteri rendelet is tiltja, ezenfelül a legtöbb vármegyében szabályrendeletet is alkottak arra, hogy a gyermekeknek nem szabad korcsmába járniok, és mégis azt kell látnunk, hogy — különösen falun — akárhány szülő minden vasárnap magával viszi serdületlen gyermekét az Icíghez, trágár beszédek, éktelen káromkodást hallani. Ráadásul persze — a szülői szeretet nevében — egy kis pálinkával, borral is kínálja.

Hogy ez a szörnyű szokás mily rettenetes hatással van a haza reményeinek testére, lelkére, annak a lelkésznek és tanítóknak megmondható.

Az alkohol mérge beszívódik a fejletlen vérébe, s innen egész szervezetébe, hogy megrongálja életerejét, meggyöngítse ellenállóképességét.

A borgőzös, a levegőben elhangzott undorító szavak, istenkáromlások megmétélyezik gondolatvilágát, megrontják kedélyét bemooskolják tiszta lelkét.

A korcsmázó gyermek engedetlen, durva, féktelen, figyelmetlen, tudatlan és neveletlen. Ha felserdül, a dobérozolás, no meg a bicskázás lesz a legkenyesebb foglalkozása.

A felnőttek büntényének 60 százalékát

korcsmázás előzi meg, a fiatalság pedig csaknem minden alkalommal a korcsmaasztalnál kezdi meg a verekedést, a boros üveg mellett főzi ki sötét terveit.

Kimondhatatlan jól cselekszik tehát, aki a gyermekeket a korcsma mérgező levegőjéből kiszabadítja.

E fölött bizonyára már sokan gondolkoztak, de jó szándékuk kivételére nem találták meg az illő formát. A szép szó ép úgy kárba veszett, mint a feledés. A dorgálás. Ha a korcsmaasztal hiányzik a beesületérzés, a hatóságból pedig az erély akkor minden hiába való. Pedig nem úgy van. Egy gyönyörű példára hivatkozhatunk.

Bajóth község érdemes plébánosa, Foltin János nagyon jól tudta, hogy csak annak sikerült a korcsmaástal elvonni a gyermekeket, aki a mulatságot ad cserébe. Ezért kihirdette, hogy bucsu napján az apró legények és leányok az ő vendégei lesznek. Ott is volt már kora reggel valamennyi.

Es a plébános mesélt nekik, játszott velük és jóízű tréfákkal fűszerezte az együttélést. Itt-ott persze egypár komolyabb intellem sem hiányzott. Aztán megvendégelte őket süteménnyel, gyümölcseccsel, nyalánsággal, majd rázendítette a cigány és táncra-perdült a gyermekbál ifju nemzedéke. Így tartott az ártatlan szórakozás estig, amíg csak az apróságok el nem álmosodtak.

Hát bizony ezen a napon egy sem kívánczolt korcsmába.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Két női cipészegéd, kik a francia sarok és a varrott munkákhoz értenek, állandó alkalmazást nyerhet Walient József női cipésznel Zomborban

Női szabóság angol munkára, tanonc felvétetik Szabadkán, Barth Henriknél I. kör, 68. sz.

Szabó kismunkások kerestetnek zombori előkelő cégekhez.

Borbélyegéd kerestetnek Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Kályhástanonok kerestetnek négyév tanulódőre, teljes ellátással Zomborba, Ugry István kályháshoz.

Fütanonközvetítés. Kerestetnek az újvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefékötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kéményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kőtélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít

Az újvidéki ker. szoc. egyesület.

Kersch Mihály installációja.

Fényes ünnepek keretében igttak be tegnap Kersch Mihály kulai plébánost. Az installáción megjelent Schmausz Endre, Rác György, Buday főbíró, Hoffmann Károly dr., kalocsai kanonok, a község és vidék intelligenciája.

A beigtatási ünnepély d. e. 9 óraker kezdődött. Bach János ker. esperes felolvasta a bemutatási és kinevezési okiratot, mire Menyhárt Gábor, a kincstár képviselője a templomkulcsokat, Hoffmann János kanonok a szertartásos könyvet nyújtotta át Kerschnek szép beszéd kíséretében. A mise közben szentbeszédet Kersch Mihály mondotta.

A mise alatt a kulai dalárda énekelt, Kersch Ferenc esztergomi karnagy vezényletével.

A mise után a tantestület tisztelgett Hoffmann Károly dr. kanonoknál.

A Nemzeti szállóban ünnepi lakoma volt, melyen elsőnek Hoffmann Károly dr. mondott beszédet a kath. öntudat ébresztéséről és a katolikus sajtó szükségességéről. Utána Kersch Mihály éltette a pápát és a királyt. A hitközség nevében Lederer Gusztáv járásbíró, a politikai hatóság nevében Buday főbíró, a papság nevében Bach János kerületi esperes, az iparosság nevében Fejes Gy. a kulai közönség nevében Rác György földbirtokos, a polgárság nevében a kulai előljáróság egy tagja, a rokonság nevében Kersch Ferenc köszöntötte föl a beigtatott plébánost. Felköszöntött mondott még Schmausz Endre főispán is.

— **Egyházfelügyelő.** A bácsujfalui ev. hitközség, a híres pánszláv agitátort: Hodzsa Milán országgyűlési képviselőt választotta meg felügyelőjének. A tendencia világos: az evangélikus tótokat összetartani, a kath. tótokat pedig meghódítani. Esküjét folyó hó 15 én teszi le az evangélikus templomban.

— **Uj orvos.** Kugler Antal kisszállási iparos fia, ifj Kugler Antal kitünő sikerrel tette le az orvosi doktorátust. Diplomájának kézhezvétele után azonnal alorvossá nevezték ki a Bécsben állomásozó I. vadászrezredhez.

— **Adomány az iparkiallitásnak.** A szabadkai családgyámolító egyesület, f. hó 15-én tartott választmányi ülésen egyhangu határozattal 100 korona késpénzt szavazott meg az iparkiallitás céljaira. Ezen követésre méltó példa önmagát dicséri. A kiállítási bizottság pénteken, f. hó 20-án este tartja rendes heti ülését, melyre a tagok meghívót nem kapnak. Az elnökség ezuton kéri a tagokat, hogy teljes számban megjelenjenek, mivel fontos ügyek lesznek tárgyalva. Kivánatos volna, hogy a csütörtöki városi közgyűlés akként határozzon, miszerint a tisztújító közgyűlés határnapja legkésőbb december hó 16-ára legyen kitűzve, hogy a bizottságnak elég ideje maradjon a kiállítási tárgyak célszerű elhelyezésére. A kiállítás céljaira a Klotild műtrágyagyár is 30 koronát küldött.

— **Esküvő.** Kleiner Gyula, esendőrszázados, ma esküdtött örök hűséget Bodnár Ilona kisasszonynak Budafokon.

— **Az iparosok továbbképző tanfolyama** vasárnap délután megnyit. Jelentkezéseket a tanfolyam vezetője, Meznerics Ferenc hivatalos helyiségében estenkint 5-7-ig még 8 napon át elfogad.

— **Hullák.** Kurai József, munkanélküli kovácsiparos tegnap délelőtt a Szarvasvendéglő istállójában összeesett és meghalt. — A teherpályaudvar mentén elvonuló vízvezető árokban a vasuti rendőrség egy 50-60 év közötti munkáskínészü ember hulláját találta. A hullát lefényképezték.

— **Lopás.** Mult péntek éjjelén 11 és 12 óra között ismeretlen tolvajok jártak Koncos István zombori halászlát bérő hal-tartó bárkájánál s ott egy óra alatt egy métermázsza sulyu halat emeltek el. A gazemberek úgy látszik biztonságban érezhették magukat, mert még válogattak is és csupán a nagyját vitték el.

— **Elvesztette a kocsisát.** Ferencovics Miladin gazda tegnap Bezdánból bort hozott Zomborba. Pityókos kocsisa Dóitich Sándor a hordókon elaludt. Utközben leesett, s ezt csak akkor vették észre, mikor a bezdáni vámházánál vámot kellett fizetni. A kocsis elvesztését azonnal jelentették a csendőrségnek, ahonnan azonnal meg is indultak a felfedezési utra. A kocsist a bezdáni kerestnél sulyosan sérült állapotban meg is találták, s a zombori közkórházba szállították.

— **Öngyilkosság.** Goli Teréz, cseléd-leány marólugot ivott öngyilkossági szándékból.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYÉ

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. sz.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódai urak fűszerkereskedéseikben. 317-10-8

Al huszártisztek.

— Becsapott magánzó. —

Még április hóban történt, hogy Reif Dezső, budapesti magánzóhoz beállított egy kifogástalan honvédhuszár hadnagy uniformisba öltözött egyén, aki szabadkai honvédhuszárnak mutatva be magát egy 1100 koronás váltót akart leszámíttatni. A váltón, mint kibocsátó és forgató egy Szabadkán állomásozó honvédhuszár százados és egy itteni honvédhuszár főhadnagy szerepelt.

Mint hogy Reif ezeket sem ismerte, kijelentette, hogy leszámíttolja a váltót, de előbb kérdezősködik Szabadkán. A tiszt ur ezt fölöslegesnek jelentette ki. Azt mondta, hogy Budapesten egy szabadkai huszár főhadnagy lovagló tanfolyamon van, s az majd igazolni fogja őt is, az aláírásokat is. Reif ebbe is beleegyezett.

Vagy másfél órával később az első huszártiszt be is állított egy szintén kifogástalanul öltözött honvédhuszár főhadnaggyal, aki igazolta bajtársát, a váltón lévő aláírásokat is. Erre azután Reif leszámíttolta a váltókat.

A leszámíttolás után első dolga volt Reifnek, hogy a szabadkai kezéseket értesítse. A szabadkai tisztek azonnal tiltakoztak az aláírások ellen s az egyik közülük fel is utazott Budapestre, hogy Reifet és a rendőrséget felvilágosítsa.

A rendőrség Wellesz Dezső nevű büntetett előéletű csalóra gondolt, aki huszártiszt ruhában szokta csalásait végezni. Ez egyszer azonban nem sikerült a bünt Welleszre bizonyítani. Hogy azonban mégis ő lehetett a bűnös, kitűnik ez a brémai és londoni konzulátusok jelentéseiből, amelyek szerint a Budapesten elkövetett csalás után e két városban Bezerédi Dezső és báró Samarjay Géza néven honvédhuszár hadnagy tartzkodott. Wellesz ugyanis ezen nevek alatt szokta elkövetni csalásait, mint al huszártiszt.

A csendes Oceán szigetvilága

VOJNICH OSZKÁR utijegyzetei.

Eredeti fénykép felvételekkel.

Ára: füzve 10 korona, kötve 12 korona.

Most jelent meg az 1909-ik évre szóló

Mikszáth-féle ALMANACH

legkedveltebb magyar könyv pompás díszkötésben ára 2 korona. Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

SZABADKÁN, FÖTÉR.

Elgázolt siketnéma asszony.

A múlt héten történt Zomborban. A Dzsinih féle szállásn nagyban szól a muzsika, folyik a bor s duhaj jókedvvel mulatozik egy vig lakodalmi társaság. Mulatság után, néhány dülöngő vendégkocsira ül s amugy pityókusan a város felé hajtott. Persze ősi szokás szerint a kocsis „áll legjobban,” más szóval az ő feje a legnehezebb s a legpontosabb ingaóra ingája módjára jobbra-balra kilengve jelzi az időt, az állatok nivójára lealacsonyodott ember bedurrantásának szomorú idejét.

A mint így parádésan tovahajtanak, egyszerre csak egy vizes kannát szorongató öreg anyóka megtört alakja tűnik elé, aki a közeli kut felé siet, hogy abból 76 éves gyámoltalan öreg atyja számára vizet merithessen. Az anyóka féltékeny odaint az őrtől sebességgel közeledő kocsi felé, hogy hát talán ő neki is joga volna az utat hébe-hóba használni, de a részeg kocsis vak buzgósággal „már csak azért is” nekivág az utnak s irtalom nélkül hajt a szegény anyókáknak.

A tovarohanó kocsi a szerencsétlen áldozat jobb lábát csuklóban törte el, kit súlyos, de nem életveszélyes sebével a köz-kórházba szállították. Jablonszky rendőrkapitány még az éj folyamán nagy ügygyelbajjal kihallgatván őt, széles körű nyomozást indított meg a tettesek kiletének megállapí-

tása céljából. — Hiába, nincs nap, mely az alkoholnak szertelen élvezete miatt mind újabb és nagyobb szerencsétlenségekkel nem szaporítaná az emberi bűnesetek gyászos krónikáját. Hogy hol fog megállni ez a modern kannibál az ő emberirtó munkájában, annak csak a Mindenható lehet a megmodhatója.

Általános meglepetést

kelt, hogy Szabadkán, Deák-utca, Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében szépirodalmi újdonságok, zeneművek megjelenésük után azonnal kaphatók.

Most jelent meg! Műveltség könyvtárának VI. kötete a Társadalom. Félbőr kötésben 24 korona.

Kínesei Kalendárium 1909. évre, a gyakorlati élet általános útmutatója, kemény kötésben ára: 2 korona.

Iffusági iratok, meséskönyvek, képeskönyvek leszállított áron kaphatók.

Armee-Befehl.

(Kifüggesztve az összes szakszervezetekben.)

Szeretett Elvtársak!

Örömmel repeső szívvel tudatjuk veletek, hogy hön imádott nagynevű vezéreink, Bokányi, Weltner, Buchinger elvtársak folyó évi november hó 22-én, vasárnap nagy tiltakozó négyülést tartanak, a következő napirenddel:

Nyitány: Csülökre proféták! a Gotterhalte zenéjére éneklük az összes elvtársak.

I. A bicska, vasdorong, revolver, mint a meggyőzés eszközei. Előadja Bokányi elvtárs.

II. A szociálizmus haszna, különös tekintettel az önségélyző manipulációkra. Ismerteti Weltner elvtárs.

III. A plurális választójogból eredő kár a szociálista vezérek piros bársonyszékére nézve. Elkeserű Buchinger miniszteri önjelölt. Záradéku: Marseilles.

Elvtársak! Jelenjete meg mindnyájan. Hadd lássák a koalíciók, hogy a nép velünk tart. Reszkessen mindenki, aki nem elvtárs! Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon!

Elvtársi üdvözléssel:

a pártvezetőség, mint szövetség.

SZINHÁZ.

A színbizottság ülése.

A szini bizottság f. hó 14-én tartott ülésén elismerőleg nyilatkozott Dr. Farkas ideai szintársulatának eddigi működése felől. Ugy a szerződöttetett új erő, mint a műsor teljes megelégedést keltett a színbizottság tagjaiban. A bizottságnak ez a véleménye egészben fedi a közönség felfogását is, csak némely akarnokok és konkolyhíntők hirdetik ennek ellenkezőjét, aminek azonban meg van a maga — eléggé jól ismert háttere, azért nincs is semmi értéke

Dollárkirálynő.

Szombaton egy bizar amerikai egyveleg került színre melynek címe: Dollár királynő. Ez a darab szinte újdonság számba ment, a mennyiben az elmúlt szini idénynek ez volt az utolsó előadása, melyet azonban a kifáradt színházlátogató közönségnek, csak egy kis töredéke látott. A darab meséje, amint már ismertettük, elég sovány és sok tekintetben lehetetlen. A szereplő színészek mindamelllett sok jóakarattal igyekeztek ennek az amerikai izü darabnak hatását emelni. Jók voltak Feledi Boriska, Barna Mariska, B. Szabó, Nagy Imre és Szigethy. Farkas igazgató és Barna Mariska kettősét — ez a legszebb zenei része a darabnak — megújrázták.

Tündérszerelem.

Vasárnap d. u. mérsékelt helyárak mellett zsufolásig megtelt nézőtér előtt jó előadásban — a temérdek gyermekesereg folytonos zsbongása közt a „Tündérszerelmet” adták.

Komédiások.

Vasárnap este a „Komédiások” üres ház előtt jó előadásban került harmadszor színre. Erthetetlennek tartjuk a rendes vasárnap közönség távolmaradását, hiszen ez a darab jó is, meg szép muzsikája is van. Alighanem jól sejtjük, hogy egy jó népsziműre vágyódik már a vasárnap publikum.

* Bemutató előadás. Holnap kedden egy szabadkai ismert katona író színműve kerül bemutatásra a szabadkai színházban. A szindarab úgy mondják, értékes mű, mely kiváló helyet érdemel a színirodalomban. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

M ű s o r:

Kedd: Élet iskolája.

Szerda: Élet iskolája.

Csütörtök: Csókkirály.

Péntek: Császárs katonái, mérs. helyárrakkal.

Szombat: Csókkirály.

Vasárnap: délután félhelyárrakkal Szókköt katona. Este rendes helyárrakkal Tatárjárás.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

100

Ulrik most, mikor biztosan tudta, hogy Kleopatra az övé lesz, csupa erő és öröm volt. Kleopatra meg órákint fonyadt a kétségbe-ejtő aggodalomban, hogy nem láthatja többé viszont Ulrikot. Nagyon későn értette meg Neutof gyengédségét és a mely napon a szerelem hatalmába ejtette, mintha hátralévő életével akart volna neki adózni. Az igéretet kicsalták tőle és azután... semmi... semmi csak saját égető, fájdalmas érzelme, a soha meg nem hallgatott óhaj.

A szerzetes nőekkel s egy két, a zárdában tartózkodó öregasszonnyal együtt végezte a vallásos gyakorlatokat. Udvariasan bántak vele, de valami nagy rokonszenvet nem tanúsítottak iránta. Elvált, vagy legalább is elválni készülő nő majdnem botrány volt e jámbor lányok előtt, akik visszavonulva a világból, nem törődtek azzal, ami a világban történik.

Augusztus közepe felé, — házasságának évfordulója körül, — a zárda templomában egyik nagy család elhalt fiáért pompás gyászistentiszteletet tartottak. Fekete fátyola alatt rejtőzve Kleopatra az istentisztelet alatt az apácák soraiban foglalt helyet, mert a napok egyhangúságában minden szórakoztatta. A jelenlévők közül senki sem vette észre, mert nem tudtak jelenlétéről. Csak Borisz nagyherceg, az elhunyt fiatal embernek keresztatyja, kereste a sűrű fátyol alatt, s ismerte föl a szép Kleopatrá.

O volt az. Borisz hirtelenül úgy látta maga előtt, ahogyan vele a parkban a régi torony mellett találkozott; a diadalmas, az izgalomtól rozsaszínűen árnyalt szépség rendkívüli közvetlenséggel jelent meg előtte. Megfeledezett a gyászdalokról, a gyászoló családról, az ezüsttel himzett ravatalról, csak Kleopatrá látta könnyű nyári öltözékében, rozsaszínű napernyője alatt, melynek színe több fényt kölcsönözött a fehér arcörnek; látta a nagy agarat, mely fejet a szarvasbőr keztyűs, finom kéz alá dugta; látta a mosolyt, a pirt, s az ezt követő sápadtságot... Es Borisz valóban szerette Kleopatrá, talán csak egy pillanatig, de szerette, mert nem tiltotta meg önmagának, hogy könyezzen, mikor így feketén lefátyolozva, az oszlophoz dülve látta. A gyászoló család meg figyelmes lévén a nagyherceg minden mozdulatára, mikor látta, hogy fehér keztyűjével könyet törölt ki szeméből, így gondolkodott:

— Mennyire szerette a keresztfiát.

A Borisznak nagyon is hosszú szertartás után, mikor az utolsó imák és énekek elbocsátottak mindenkit, a nagyherceg meglátogatta a zárda főnöknőjét, akit még kis gyermekkorában mint, udvarhölgyet ismert. A főnöknőt a szerelmi csalódás készítette a zárdába, s a nagyherceg nagyrebcsülte, hogy birt hallgatni és némán szenvedni.

(Folyt. köv.)

